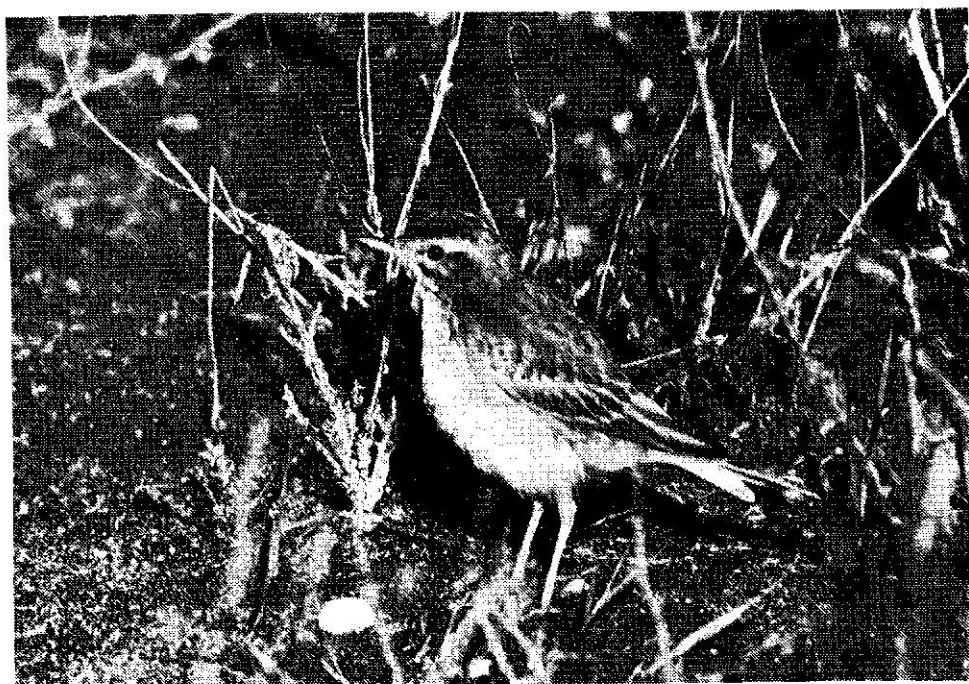


LATE WAARNEMING VAN EEN DUINPIEPER IN HET WESTELIJK HAVENGE-
BIED VAN AMSTERDAM

Menno Huizinga

Na het warme najaarsweer van oktober en de eerste decade van november leek daar op zaterdag 12 november 1983 verandering in te zijn gekomen. De wind die ons eerst warme, mediterrane lucht had gebracht was naar het noordoosten gedraaid zodat ondanks de heldere zon de temperatuur niet boven de 5-6° kwam. Die dag ging ik naar het Westelijk Havengebied. Behalve enkele vissers was daar slechts een eenzame motorcrosser die er na een rondje vegetatievernietiging de brui aan gaf. Het was er zeer rustig; al wat ik opstootte waren Veldleeuweriken en Graspiepers. De Blauwe Kiekendieven en Sperwers die het jaar ervoor al vanaf half oktober door het gebied joegen waren in geen velden of wegen te bekennen. Lopend van de Aziëhaven naar de Australië- en Amerikahaven gingen er nog vele Graspiepers, tissip tissip, omhoog. Totdat mijn aandacht getrokken werd door een ander geluid, tjierrup tjierrup, dat leek op dat van een mus maar dan in ritme van een kwikstaartroep. Toen ik naderbij kwam liep het beestje langzaam weg daarbij gebruikmakend van de spaarzame begroeiing en oneffenheden om zich aan het oog te onttrekken. Na enige ferme stappen ging de vogel weer roepend de lucht in. Daarbij viel de lange staart, lichte rug en vooral de golvende kwikstaartachtige vlucht op. Enige meters verder streek hij weer neer. Ik merkte toen direkt dat ik niet met een kwikstaart te doen had. Toen ik dichterbij probeerde te komen vloog de vogel weer op en vervolgens landde hij op één van de dijkjes die je daar hebt, zo'n 10-15 m van mij vandaan. Nu waren ook duidelijk de bijna ongevlekte licht crèmekleurige borst, buik en dito flank te zien. De rug was effen zandkleurig, de vleugels donkerder en getekend. De poten hadden een bleke onduidelijke kleur. Op de kop was een duidelijke witachtige wenkbrauwstreep zichtbaar en het 'wit' onder de oorstreek accentueerde iets van een baardstreep. De relatief lange staart benadrukte het slanke voorkomen van deze pieper. Na nog wat heen en weer geloop geloofde de vogel, die ik inmiddels als Duinpieper had gedetermineerd, het wel en spoedde zich naar de overkant van de zandput waar ik hem niet meer terug kon vinden.



Duinpieper, 1 december 1983, omgeving Aziëhaven, Amsterdam,
Arnoud B vd Berg

Williamson (1980) vermeldt dat Duinpiepers op de herfsttrek alleen het musachtige 'chirrup' laten horen maar in het voorjaar ook nog het Gele Kwikstaart-achtige 'tseep'. Grant (1980) stelt vast dat deze 'chirpy' roep gehoord wordt voor het opvliegen en bij het landen. Dit komt overeen met hetgeen ik waarnam. Juveniele Duinpiepers kunnen gemakkelijk verward worden met Grote Piepers vanwege de gestreepte borst en de licht gestreepte rug. Grote Piepers zijn echter veel bruiner en hebben een wat forser voorkomen met stevige poten, een stevige snavel en een meer rechtopstaande houding (zie bv Mystery Photograph 11 in *Dutch Birding* 5: 13), terwijl Duinpiepers wat meer op kwikstaarten lijken. Bovendien is de roep van de Grote Pieper schriller en harder dan die van de Duinpieper. Volwassen Duinpiepers zijn bijna niet te verwarren met Grote Piepers vanwege de vrijwel ongestreepte borst en vrijwel effen zandkleurige rug (Grant 1980, Williamson 1980).

In de omgeving van Amsterdam worden niet vaak Duinpiepers waargenomen. Vanaf 1979 werden in *De Gierzwaluw* vier gevallen gemeld. Hiervan hadden er drie betrekking op septemberwaarnemingen. Op 23 september 1981 werden door Willem vd Waal 3 exemplaren waargenomen in de omgeving van de Amerikahaven (*De Gierzwaluw* 19: 136). Op 27 en 28 september 1982 werd een Duinpieper gezien op de Vijfhoek (*De Gierzwaluw* 20: 138) terwijl op dezelfde plaats op 22 maart 1982 een voorjaarswaarneming werd gedaan (*De Gierzwaluw* 20: 71).

Ook in de regionale avifauna's vallen de meeste herfstwaarnemingen van Duinpiepers in de periode van september tot begin oktober. Latere waarnemingen zijn die van Texel waar op 26 oktober 1969 4 exemplaren werden gezien (*Limosa* 45: 81) en op 30 oktober 1965 een exemplaar in de omgeving van Mierlo Nb (*Limosa* 40: 45). De laatste Nederlandse waarneming die ik kon vinden is 1 november 1968 te Renkum (*Vogels van de Grote Rivieren*: 287).

Voor Engeland vermelden Ferguson-Lees et al (1983) dat de Duinpieper voornamelijk gezien wordt van half juli tot begin november en hoofdzakelijk in september en oktober.

Met dank aan Kees Hazevoet, Gerald Oreel en Willem vd Waal voor hulp bij het samenstellen van dit stukje.

Literatuur

- Ferguson-Lees, J., I. Willis & J.T.R. Sharrock. 1983. *The Shell guide to the birds of Britain and Ireland*. London.
- Grant, P.J. 1980. Field identification of Richard's and Tawny Pipits. *In* Sharrock, J.T.R.(ed). 1980. *The frontiers of bird identification* pp. 114-119. London.
- Williamson, K. 1980. The identification of the larger pipits. *In* Sharrock, J.T.R.(ed). 1980. *The frontiers of bird identification* pp. 32-40. London.

Menno Huizinga,
Gerrit vd Veenstraat 111',
1077 DV Amsterdam.

Naschrift: De hierboven beschreven Duinpieper werd op 24 november door Willem vd Waal op vrijwel dezelfde plek herontdekt. Vervolgens is hij door vele waarnemers gezien. Hij werd voor het laatst waargenomen op 10 december. Het is het eerste december geval van de soort in Nederland en wellicht in NW Europa. Opmerkelijk is het dat ook de vroegste waarneming voor Nederland bij Amsterdam gedaan werd. Op 23 maart 1943 zagen Brander en Sluiters een exemplaar in het Amsterdamse Bos (*Limosa* 16: 61).

KH